

aliud pro alio sentientes, quibusdam autem locis quid
vel falso suspicentur, cum non inueniunt, ita obscure
dicta quedam, densissimam caliginem obducunt. Quod
totum prouisum esse diuinitus non dubito, ad edomandam
labore superbiam, & intellectum a fastidio renouandum,
cui facile inuestigata plerumque uilescunt. Sunt enim
in diuinis libris plura loca tropicis locutionibus
difficilia, sunt quoque multa rerum magnitudine eximia,
atque ideo necesse est, ut & sensus & ingenij sagacitate
inuestigentur, & pro sui dignitate intellecta uenerentur.
Nemo enim ambigit per similitudines libentius queque
cognosci, & cum aliqua difficultate quesita multo gra-
tius inueniri. Qui enim profus non inueniunt quod
querunt, fame laborant, qui autem non querunt, quia
in promptu habent, fastidiose permarcescunt. In utroque
autem languor cauendus est. Magnifice ergo et salu-
briter spiritus sanctus ita scripturas sanctas medicauit,
ut locis apertioribus fami occurreret, obscurioribus
autem fastidia detegeret. Nihil autem fere de illis ob-
scuritatibus eruii, quod non planissime dictum alibi repiat.

DE GRADIBVS SAPIENTIAE
ET CHARITATIS.

Ca. III.

Nte omnia enim opus est ei qui desiderat ad sa-
a pientie peruenire culmen, dei timore conuertitur,
ad cognoscendum eius uoluntatem, quid nobis
appetendum fugiendumque precipiat. Timor autem iste
cogitationem de nostra mortalitate et de futura morte
necesse est incutiat, et quasi clauatis carnibus, omnes
superbie motus ligno crucis affigat. Deinde mitescere
opus est pietate, neque contradicere diuine scripture, siue
intellecte si aliquid uicia nostra percutit, siue non intellecte quasi nos
melius sapere meliusque percipere possimus, sed cogitare potius
us et credere id esse melius et uerius quod ibi scriptum est
etiam si lateat, quam id quod nos per nos ipsos sapere possimus. Post

p ij

istos duos gradus timoris atq̄ pietatis. ad terciū uenit
scientiē gradum. de quo nunc agere constitui. Nam in
eo se exercet omnis diuinarum scripturarū studiosus.
nihil in eis aliud inuenitur usquā diligendum esse deū
propter deum. & proximum propter deum. & illum
quidem ex toto corde. ex tota anima. ex tota mente.
proximum uero tanq̄ seipsum. idest ut iā proximi dile
ctio. sicut & iam nostri referatur in deū. Quisq̄ ergo
scripturas sacras uel quamlibet partem earum intel
lexisse sibi uidetur. ita ut eo intellectu non edificet
istam geminam charitatem dei et proximi. non dum
intellexit quemadmodum oportebat eum scire. Itaq̄
trīa hęc sunt. quibus & scientia omnis et prophetia mi
litat. fides. spes. charitas. sed fidei succedit spes. & spei
succedit beatitudo. charitas autem etiam istis deceden
tibus augebitur potius. Cum ergo quattuor diligēda
sunt. unum quod super nos idest deus. alterum quod
nos sumus idest anima ad imaginem dei creata. terciū
quod iuxta nos est idest alter homo. quartum quod in
fra nos idest corpus. de secūdo et quarto nulla p̄cepta
danda erant. Quantumlibet enim homo excidat a cha
ritate. remanet illi tamen dilectio sui et dilectio corporis
sui. restabat ut de illo quod supra nos est. & de illo
quod iuxta nos est p̄cepta sumeremus. Diliges inq̄
dominum deum tuum ex toto corde tuo. et reliq̄. Ois
quippe homo in quantum homo est. diligendus est
propter deum. deus uero propter se ipsum. Amplius
quisq̄ deum debet diligere quā seipsum. itē amplius
alius homo diligēdus est quam corpus nostrum. quia
propter deum omnia ista diligenda sunt. & potest nos
biscum alius homo deo perfrui. quod non potest cor
pus. quia corpus per animam uiuit qua fruimur deo.
Omnes autem homines eque diligendi sunt. sed cum
omnibus prodesse nō possimus. his potissimū cōsulēdū

et post hoc et temporū uel qu
multas confitit nobis q̄
illatenem debemus. ut om
dige. si uerum quod eos uel ad
mre et eos. ad uerum illum finem
eius contemur sciētię charit
Eiusmodus in charitate conf
dita charitas uero edificat. Si e
quod uis. multo magis quod
uolunt de diligamus obedire
ad deum. Nam ista scientia bonę
dicitur. sed in mentis facit. quod
dilo p̄ceptis conuolunt dicitur
nam et arguit. & esse inopri
uoluntatis. Quisq̄ dicitur uolunt
ab omni mortuaria uoluntate. n
excitat. & inde se ueris con
periorā immutabile soluerit
quibus adp̄erit quantum potest
dilo p̄ceptis inuoluntate soluerit
pote p̄ferent. in quantum gra
militat de purgat animam tuam
ex p̄ceptis tibi de appetitu
p̄ceptis. hic uero se in dile
quantur uerit. in eaz p̄fectu
ex p̄ceptis cum peruenit
dicitur. adit in sextum gra
nam p̄cepta. quo uideri deus p
dilo uoluntate. nam in quantum
uoluntate. si deo quamuis tam e
uoluntate. sed etiam iocundio
uoluntate. in enigmate adh
uoluntate dicitur. quia magis

est qui locorū et temporū uel quarūlibet rerū oportu-
nitatibus constrictiūs nobis q̄si quadā sorte iungunt.
Velle tamen debemus. ut omnes homines nobiscum
diligāt. & totum quod eos vel adiuuamus vel adiuua-
mur ab eis. ad vnum illum finem referendum est. Iure
enim continuatur scientiē charitas. quia solummodo
scientiē fructus in charitate consistit. Scientiā (ait ap̄ls)
inflat. charitas uero edificat. Si ergo appetendum est
quod inflat. multo magis quod edificat. ut cū scimus
volūtatē dei. diligamus obedire deo. ut perueniamus
ad deum. Nam ista scientiā bonę spei. hominem se non
iactantē sed lamentantē facit. quo affectu impetrat se-
culis precibus consolationē diuini adiutorij. ne despa-
tione frangatur. & esse incipit in quarto gradu hoc ē
fortitudinis. Querit & sitit iusticiā. hoc enī affectu
ab omni mortifera iocunditate rerū transeuntū sepe
extrahit. & inde se auertēs. conuertit ad dilectionem
eternorū. immutabilē scilicet vnitatē. eādēq; trinitatē.
quā ibi aspexerit quantū potest in lōginquo radiantē.
suiq; aspectus infirmitate sustinere se illam lucem non
posse persenserit. in quinto gradu. hoc est in consilio
misericiē purgat animam tumultuantē quodāmō.
atq; obstrepentem sibi de appetitu inferiorum conce-
ptis sordibus. Hic uero se in dilectione proximi non
ignauiter exercet. in eaq; perficitur. & spe iam plenus
atq; integer uiribus cum peruenerit usq; ad amici dile-
ctionem. ascendit in sextum gradum. vbi iam ipsū
oculū purgat. quo uideri deus potest ab eis. qui hoc
seculo moriuntur. nam intantum uident. in quantum
moriuntur huic seculo. in quantum autem huic uiuūt
non uident. & ideo quamuis iam certior. & non solum
tolerabilior. sed etiam iocundior species lucis illius
incipit apparere. In enigmate adhuc tamen. & per spe-
culum uideri dicitur. quia magis per fidem quam per

speciem ambulatur, cum in hac uita peregrinamur, quamuis conuersationē habeamus in cęlis. In hoc autē gradu ita purgat oculum cordis, ut ueritati nec seipm quidem preferat, ut cōferat proximū, ergo nec seipm, quia nec illum quē diligit sicut seipsum. Erit ergo iste sanctus tam simplici corde atq; mūdato, ut neq; hominibus placendi studio detorqueatur a uero, nec respectu deuitandorū quorūlibet incōmodorum suorū quę aduersantur huic uitę. Talis filius ad sapientiā ascēdit, quę ułtima et septima est, qua pacat tranquilluscq; perfruitur. Inıtium enim sapiētię timor domini, ab illo enı usq; ad ipsam, per hos gradus ascenditur et uenitur.

QVOD IS QUI AD SAPIENTIAE INTEGRITATEM PERVENIT, AD CHARITATIS PERFECTIONEM PERVENIAT. Ca. V.

Vicumq; igitur ad sapientię culmen peruenit, q ad fastigiū charitatis perueniat necesse est, quia nemo pfecte sapit, nisi is qui recte diligit. Quando enim quis per gradus supra dictos ad sapientię plenitudinem studet peruenire, nihil aliud agit, nisi ut ad perfectionem charitatis perueniat, et quantum perficit in sapientia, tantū in charitate. Prędiximus enı quod in cogitatione perfecta sapientię beatitudo uera cōsisteret, hoc idem dicimus et de charitate, quia in dilectione perfecta charitatis, beatitudo summa cōsistit. Nam creator omnium deus, qui beatitudo nostra est, vtrorumq; nomine equaliter nūcupatur, sicut in libro sapientię de eo scriptum est, omnium inquit artifex doctus me sapientia. Est enim illa spiritus intellectus, sanctus vnicus, et reliqua. Et apłs Ioannes, Deus inquit charitas est, & qui manet in charitate in deo manet & deus in eo. Nam saluator in euangelio sapientiam &

charitatem unam esse intelligi
Pater autē multas non cogn
quod. Et hinc cogitatio qua
hoc est nomen unum, motum fa
dilectione in ipso. et ego in
percipi plenitudine de sim ul
dilectionem et. Et his ambobus
nomen adoptiuo bono r

DE MODO LEGEN
SCRIPTURAS.

Ednos hinc probans. a
s domi sed sciam. unū
de quo dicitur quod d
et q; uolere dicitur
scripturam solentibus
legent. ac si hanc. Si in
tam lectione, dicitur ea q
q; nam q; raras lectos legat. Et
nequequeque in bellum anim
dus ap; tam in bus eludens
fatum intelligens. In canone
collektorū catholicarum quam
fuerunt aetas sane ille fuit.
habere. Et pñis accipere meru
no hanc in scripturis can
nibus capiuntur ecclesis car
quod non accipiunt. in eis
pñis nōnibus, preponat eas
reperit. eis q; pñis m
reperit. Si autem alias inuet
pñis haberi. quāquā ho
pñis habetis eas habedatis